

Verbeeldingsdoos Trainings-programma voor hulpverleners

De verbeeldingsdoos is een 'doe het zelf set'. Er zitten laagdrempelige verbeeldings-oefeningen in, die mensen met kanker (of een andere chronische ziekte) zelf kunnen toepassen, om zo goed mogelijk met de ziekte, de behandeling en de toekomst om te gaan.

De verbeelding biedt een direct toepasbare weg tot het creatieve en zelfversterkende vermogen, een immens rijk bezit. Door de verbeeldingsoefeningen kan het gevoel van regie van de client/patient aanzienlijk worden bevorderd, hetgeen de verwerking van de ziekte, het welbevinden en het mobiliseren van geestkracht ten goede komt.

Bij de verbeeldingsdoos dient een vorm van begeleiding beschikbaar te zijn teneinde mensen op weg te helpen met de verbeeldingsdoos en waar nodig bij te kunnen staan.

Doel van het trainings-programma is hulpverleners te leren:

- a. de verbeeldingsdoos te introduceren bij mensen met kanker of een andere chronische ziekte;
- b. vakkundig de verwerkingsprocessen en de imaginaties te kunnen begeleiden en/of bij te kunnen sturen.

Na afloop van het trainingsprogramma is de hulpverlener in staat om mensen met kanker (of een andere ziekte) te helpen zelfstandig de oefeningen uit de verbeeldingsdoos uit te voeren en hen daarbij te kunnen coachen.

Doelgroep: hulpverleners in de oncologische en andere medische zorg, waaronder verpleegkundigen, maatschappelijk werkers, psychologen, psychiaters, geestelijk verzorgers, fysiotherapeuten, artsen.

Doel van de Verbeeldingsdoos

Het doel van de verbeeldingsdoos is het bevorderen van de verwerking en het beter omgaan met ziekte en alles wat daar mee te maken heeft, door laagdrempelige 'verbeeldings-instrumenten' beschikbaar te maken voor mensen met kanker en andere chronische ziekte.

In het instructieboekje in de verbeeldingsdoos is dit voor de gebruikers als volgt omschreven:

De verbeelding is een groot goed. Steeds meer blijkt dat de beelden die je hebt bij de verwerking van je ziekte – en wat daarna komt - je welbevinden aanzienlijk kunnen bevorderen.

In deze verbeeldingsdoos zit 'gereedschap' voor de verbeelding. Door met de verbeeldings-oefeningen (imaginatie) aan de slag te gaan schakel je de kracht van je geest in. Om goed voor jezelf te zorgen.

In je brein zitten speciale hersencellen, 'spiegelneuronen', die de verbeelding 'vastleggen' (spiegelen), nieuwe vitale verbindingen in je brein opbouwen en nieuwe gedragspatronen beschikbaar maken. Met de verbeeldingsoefeningen geef je je brein nieuwe input. Elke keer als je dat aandachtig en ontspannen oefent ontwikkelt je brein zich verder. Met behulp van je verbeelding kan je zodoende je weerbaarheid vergroten en je herstel en welbevinden bevorderen.

De beelden die je krijgt bij de oefeningen uit deze verbeeldingsdoos kunnen je op een bijzondere manier bij jezelf brengen. Innerlijke beelden geven toegang tot dieper gelegen creatieve bronnen in jezelf en daarmee tevens tot inspiratie en zingeving.

Inhoud van de verbeeldingsdoos

Het 'gereedschap' in de verbeeldingsdoos bestaat uit drie onderdelen en het instructie-boekje:

A. Instructie-boekje

Waarin toegelicht wordt hoe zelf aan de slag gegaan kan worden met de inhoud van de doos en welke mogelijkheden en varianten er in het gebruik zijn.

B. Symbolische beeldkaarten die je kunnen helpen om je te concentreren op wat voor jou goed is en wat je herstel bevordert.

C. Verbeeldingsoefeningen op twee CD's, acht verschillende thema's:

1. Imaginatie van de goede plek
2. Helende imaginatie
3. De bron
4. Imaginatie ter ondersteuning van chemotherapie
5. Imaginatie ter ondersteuning van bestraling
6. Imaginatie ter ondersteuning van een operatie
7. Imaginatie ter verlichting van pijn
8. Liefdevolle zorg voor het aangetaste lichaam

D. Tekenmateriaal

Pilot-jaar

Het komende jaar is een pilot-jaar voor de introductie van de verbeeldingsdoos. De ervaringen die er dit jaar mee worden opgedaan zullen worden gebruikt om de doos verder te verbeteren. Daartoe is er verslaglegging van de ervaringen en vindt er onderzoek plaats. De tennaamstelling van de doos is tijdens dit pilot-jaar nog in discussie. Zie de notitie onderaan dit document*. Er is een mooie prijs te winnen.

Programma van de training

De training bestaat uit 3 delen.

Deel I vormt de opstap. Deel II de verdieping en verdere bekwaming. Met de Supervisiedag wordt het trainingstraject afgerond.

Deel I

Bestaat uit 2 trainingsdagen; 4 dagdelen in totaal.

Tussen de twee trainingsdagen zit een periode van circa 5 weken waarin door de deelnemer oefeningen uit de verbeeldingsdoos in praktijk worden gebracht met proefpersonen.

Elke deelnemer ontvangt op de eerste dag van de training één exemplaar van de verbeeldingsdoos waarmee zij/hij aan het werk kan gaan met cliënten.

De verbeeldingsdoos blijft eigendom van de deelnemer. Meerdere exemplaren kunnen worden aangeschaft.

Dagdeel 1 en 2

- Instructie toepassing van de verbeeldingsdoos
- Hoe de verbeeldingsdoos te introduceren bij cliënten/patiënten
- Praktische oefening
- Theorie
- Imaginatie-vaardigheden
- Wanneer doorverwijzen?
- Contra-indicaties
- Opdrachten voor toepassing in de praktijk; instructie verslag voor supervisie
- Instructie verslaglegging.

Dagdeel 3 en 4

- Bespreking van de verslagen
- Supervisie over de uitgevoerde opdrachten
- Vervolg instructie
- Ik-sterkte en verwerking I
- Praktische oefening

- Theorie
- Imaginatie-vaardigheden
- Informatie over het register Verbeeldingsdoos coach.

Deel II

Vervolgtraining bestaande uit 2 trainingdagen; 4 dagdelen in totaal.

- Bespreking van de verslagen
- Supervisie over de uitgevoerde opdrachten
- Vervolg instructie
- Bijsturen en coachen van clienten/patienten met de verbeeldings-oefeningen
- Ik-sterkte en verwerking II
- Vervolg imaginatie-vaardigheden
- De emotionele en psychologische aspecten van de begeleider
- Opdrachten voor toepassing in de praktijk

Supervisiedag

2 dagdelen

- Bespreking van de verslagen
- Supervisie over de uitgevoerde begeleiding
- Toetsing van de vorderingen
- Aanbevelingen voor de deelnemer

Na afloop van bovenstaand trainingstraject ontvangt de deelnemer bij voldoende vorderingen het certificaat *Verbeeldingsdoos coach* en wordt opgenomen in het desbetreffende register dat gepubliceerd wordt op de websites Verbeeldingsdoos.nl en Imaginatie.nl.

Data:

Deel I

23 maart 2010

20 april 2010

Deel II

25 mei 2010

22 juni 2010

Supervisiedag

7 september 2010

Alle trainingdagen zijn van 10 tot 17 uur

Trainers: Jan Taal en Patricia Deiters-Rahusen.

Jan Taal (1949) is gz- en eerstelijnspsycholoog BIG NIP LvE NVPO en is oprichter van de School voor Imaginatie en de stichting Kanker in Beeld.

Patricia Deiters-Rahusen (1956) is imaginatie-coach en voorzitter van de stichting Kanker in Beeld.

Meer over de trainers vindt u op: www.imaginatie.nl/overdeSchool/medewerkers.htm

Kosten:

Kosten deel I: € 275. Dit is inclusief een eerste exemplaar van de verbeeldingsdoos.

Kosten deel II: € 225.

Kosten Supervisie-dag: € 125.

Bij inschrijving voor het gehele traject in één keer ontvangt u € 65 korting en bedragen de kosten € 560.

De genoemde prijzen zijn inclusief een eenvoudige lunch, koffie en thee. BTW wordt niet berekend.

Extra exemplaren van de verbeeldingsdoos kunnen door de deelnemer worden aangeschaft voor € 65.

N.b. Bovenstaande prijzen betreffen speciaal gereduceerde tarieven vanwege de eerste introductie van de verbeeldingsdoos en de medewerking aan de pilot.

Inschrijven: office@imaginatie.nl

Steun op de werkvloer

Indien gewenst kan u tijdens het trainingstraject steun worden aangeboden bij het gebruik van de verbeeldingsdoos op de werkvloer in uw organisatie.

Literatuur

1. Taal, J. 2003. *Verbeeldingsprocessen en de verwerking van kanker. Beeldende therapie en imaginatie*. In: C. Holzspies & J. Taal (red.) *Kanker in Beeld. Verwerking door creatieve expressie*. 8 – 20.

Om dit hoofdstuk met illustraties te downloaden ga naar: <http://www.imaginatie.nl/artikelen/creativiteit.htm>

2. Taal, J. *Imaginatie-therapie*. 1994. *Tijdschrift voor psychotherapie*. 4. 227-246.

Download: http://www.imaginatie.nl/pdf_docs/Imaginatie_therapie_Psychotherapie_1994.pdf

3. Vos, P. *Kanker in Beeld*. 2009. Het rijk geïllustreerde boek bij de manifestatie, verkrijgbaar via www.kankerinbeeld.nl

3. Ans Grotendorst in gesprek met Jan Taal over verbeeldingskracht bij kanker. In: *Onderwijs en Gezondheidszorg*, September 2009.

Download:

http://www.imaginatie.nl/documents/OnderwijsengezondheidszorginterviewJanTaalKiBseptember2009_000.pdf

4. Over imaginatie: http://www.imaginatie.nl/watis/watis_index.htm

5. Over spiegelneuronen: http://www.imaginatie.nl/documents/Spiegelneuronen_001.pdf

*** De naam van de doos**

De tennaamstelling van de doos is tijdens dit pilot-jaar nog in discussie. U wordt uitgenodigd om mee te denken bij het vinden van de best mogelijke, toegankelijke naam.

Naast de huidige naam ‘Verbeeldingsdoos’ zijn de volgende varianten reeds in overweging: ‘Imaginatie toolbox’, ‘Imaginatie toolset’, ‘Verbeeldings toolbox’ en ‘Verbeeldings toolset’.

Heeft u een idee voor een naam? Meldt dit ons dan. Indien de naam die u bedacht heeft gekozen wordt ontvangt u twee toegangskarten voor het symposium *Schoonheid en Verbeelding* op zaterdag 25 september 2010.

Samenwerking

De verbeeldingsdoos wordt ontwikkeld door de School voor Imaginatie in samenwerking met de stichting Kanker in Beeld en instellingen op het terrein van de psychosociale oncologie.

Leergang Psychosynthese & Imaginatie

Indien gewenst kan de deelnemer na het voltooid hebben van het trainingsprogramma instromen in fase II van de leergang Psychosynthese & Imaginatie door de module *Exploratie van de eigen beeldenwereld* te volgen.

Wijzigingen voorbehouden.